

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

I. S. Kozich

В. т. н. е. 2024 р.

ПРОГРАМА
вступного іспиту під час вступу на навчання
для здобуття ступеня «доктор філософії»
зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт»

1. Загальні положення.

Програма вступного іспиту до вступу в аспірантуру зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт» відображає загальне коло кваліфікаційних вимог до теоретичних та практичних знань претендентів до вступу в аспірантуру, а також компетентної здатності здійснення наукових досліджень, якими повинен володіти фахівець даної спеціальності.

Метою складання вступного іспиту є перевірка й оцінювання фундаментальних знань вступників із теорії і методики фізичного виховання, основ теорії і методики спортивної підготовки, олімпійського та професійного спорту, а також біомеханічних і метрологічних процесів у фізкультурно-спортивній діяльності та встановлення їхньої достатності для проведення наукових досліджень з обраної галузі науки.

Програма вступного іспиту сформована відповідно до основних складових спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Основу цієї програми склали ключові положення теорії і методики фізичного виховання», основ теорії і методики спортивної підготовки, олімпійського спорту, професійного спорту, біомеханіки спорту, спортивної метрології.

Вступний іспит полягає у письмовій відповіді на тестові завдання одного рівня складності, які дозволяють перевірити сформованість у вступника відповідних умінь та навичок, необхідних для навчання в аспірантурі.

Обсяг часу, відведений на виконання завдань вступного іспиту – 30 хвилин.

На основі даної програми складається перелік питань вступного іспиту й формуються екзаменаційні білети (додатки А, Б).

2. Типові питання, що виносяться на вступний іспит

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

1. Предмет теорії фізичного виховання і її місце в системі наукових знань. Джерела виникнення і розвитку теорії фізичного виховання. Вихідні поняття теорії фізичного виховання: фізична культура, фізичний розвиток, фізичне виховання тощо.
2. Принципи побудови процесу фізичного виховання. Структура системи педагогічних принципів. Методичні принципи фізичного виховання: принцип свідомості й активності учнів; принцип наочності; принцип доступності й індивідуалізації; принцип систематичності. Принципи побудови занять у процесі фізичного виховання: принцип міцності і прогресування; принцип безперервності; принцип циклічності; принцип врахування вікових особливостей особистості.
3. Фізичні вправи як основний засіб фізичного виховання. Природні сили та гігієнічні фактори як допоміжні засоби фізичного виховання. Зміст та форма фізичних вправ. Класифікація фізичних вправ.
4. Визначення поняття: «метод», «методичний прийом», «методика». Практичні методи фізичного виховання: методи навчання рухових дій, методи вдосконалення та закріплення рухових дій, методи вдосконалення рухових здібностей.
5. Урок як основна форма фізичного виховання школярів. Характерні риси, зміст і структура уроку школярів. План-конспект уроку основний документ з фізичного виховання в школі. Організація діяльності учнів на уроці.
6. Навчання рухових дій. Педагогічні основи навчання рухових дій. Предмет і завдання навчання у фізичному вихованні. Структура процесу навчання у фізичному вихованні.
7. Розвиток рухових здібностей. Основи розвитку координаційних, силових, швидкісних здібностей, здібностей до витривалості та гнучкості в суглобах.
8. Форми організації занять. Структура занять у фізичному вихованні. Урочні форми занять. Позаурочні заняття.
9. Фізична культура у системі загальної освіти дітей шкільного віку. Форми занять. Контроль на уроках фізичної культури. Методика планування роботи з фізичного виховання у загальноосвітніх закладах.
10. Планування, контроль і облік у процесі занять фізичними вправами. Планування, його зміст і види. Контроль та облік.
11. Навантаження і відпочинок – компоненти виконання фізичних вправ. Регулювання зовнішньої сторони навантаження. Внутрішня сторона навантаження. Відпочинок між фізичними навантаженнями
12. Рухова активність та здоров'я дітей і підлітків. Біологічна потреба організму в руховій активності. Норми рухової активності дітей і підлітків.
13. Фізичне виховання студентів. Базова програма з фізичного виховання. Система оцінки знань, умінь і навичок студентів. Напрями діяльності кафедри фізичного виховання. Особливості праці викладача фізичного виховання вишу.
14. Фізична підготовка у Збройних силах України. Зміст і структура фізичної

підготовки. Завдання фізичної підготовки військовослужбовців. Форми фізичної підготовки військовослужбовців.

15. Фізичне виховання дорослого населення. Вікові періоди життя дорослої людини. Зміст різних видів фізкультурно-оздоровчих занять. Методики загартування. Раціональне харчування.

17. Теоретико-методичні основи оздоровчої фізичної культури. Зміст оздоровчої фізичної культури. Основи побудови оздоровчого тренування. Систематичність занять, дозування навантажень. Оцінка стану і фізичної підготовленості.

18. Фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні. Класифікація фітнес-програм. Структура і зміст фітнес-програм. Комп'ютерні фітнес-програми.

19. Процес навчання руховим діям. Рухові вміння і навички. Етапи процесу навчання. Стадії формування рухових навичок.

20. Методи фізичного виховання. Класифікація методів. Методи суворо-регламентованої вправи. Ігровий та змагальний методи.

ОСНОВИ ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. Загальна характеристика спорту. Класифікація видів спорту. Напрями розвитку спортивного руху. Система тренувально-змагальної підготовки.

2. Феномен спорту в системі суспільних відношень. Соціальні функції спорту. Профілюючі напрями і розділи в соціальній практиці спорту, їх особливості і взаємозв'язки.

3. Система спортивних змагань. Види спортивних змагань. Регламентація та способи проведення змагань. Визначення результату в змаганнях. Змагання у системі змагальної діяльності.

4. Змагальна діяльність у спорті. Результат змагальної діяльності. Стратегія і тактика змагальної діяльності. Техніка змагальної діяльності. Структура змагальної діяльності. Управління змагальною діяльністю.

5. Мета завдання та основні принципи підготовки спортсменів. Мета спортивної підготовки у сучасній системі спортивного тренування. Основні завдання спортивної підготовки. Спрямованість до вищих досягнень. Поглиблена спеціалізація. Безперервність тренувального процесу. Єдність поступовості збільшення навантажень. Хвилеподібність та варіативність навантажень. Циклічність процесу підготовки. Єдність і взаємозв'язок структури змагальної діяльності і підготовленості.

6. Засоби та методи спортивної підготовки спортсменів. Засоби спортивної підготовки. Словесні та наочні методи. Методи практичних вправ. Безперервний метод тренування. Інтервальний метод тренування. Ігровий метод. Змагальний метод у спортивному тренуванні.

7. Технічна підготовка спортсменів. Спортивна техніка і технічна підготовленість. Завдання, засоби і методи технічної підготовки. Етапи і стадії технічної підготовки спортсменів. Основи методики удосконалення техніки спортсменів високої кваліфікації.

8. Тактична підготовка спортсменів. Тактична підготовленість і тактична підготовка спортсменів. Спортивна тактика, тактична підготовленість. Напрямки тактичної підготовки. Оволодіння тактичними діями.

9. Психологічна підготовка спортсменів. Завдання психологічної підготовки. Типи уваги і пластичність уваги. Психологічна підготовленість спортсмена. Формування мотивації до занять спортом і виховання вольових якостей. Идеомоторне тренування та регулювання психічного напруження.

10. Гнучкість спортсмена та її вдосконалення. Фізична підготовка і фізична підготовленість спортсмена. Загальна і спеціальна підготовка спортсменів. Види та значення гнучкості. Активна і пасивна гнучкість. Чинники, які визначають рівень гнучкості. Закономірності розвитку гнучкості.

11. Швидкісні здібності та методика їх розвитку. Швидкість як фізична якість. Режимми швидкісної роботи. Чинники, що обумовлюють розвиток швидкості. Закономірності розвитку швидкості. Засоби і методи розвитку швидкості в обраному виді спорту.

12. Силкові здібності спортсмена і їх вдосконалення. Сила як рухова якість. Види силових здібностей. Чинники, що обумовлюють розвиток сили. Ізометричний (статичний) метод. Ізотонічний метод з роботою долаючого та поступливого характеру. Ізокінетичний метод та метод змінних опорів.

13. Витривалість спортсмена і її вдосконалення. Загальна та спеціальна витривалість, їх характеристика. Засоби і методи розвитку загальної витривалості. Засоби і методи розвитку спеціальної витривалості. Підвищення економічності діяльності спортсмена.

14. Координаційні здібності спортсмена і їх вдосконалення. Координація та чинники, які її визначають. Оцінка і регулювання динамічних та кінематичних характеристик рухів. Збереження сталості пози та рівноваги. Чуття ритму та скоординованість рухів. Здатність до просторового орієнтування і довільного розслаблення м'язів. Методика розвитку та вдосконалення координаційних здібностей.

15. Контроль фізичного стану спортсменів на тренуванні. Мета, об'єкт та види контролю. Вимоги до показників, які використовуються для контролю. Контроль фізичної підготовленості. Контроль технічної підготовленості. Контроль тренувальних та змагальних навантажень.

16. Засоби відновлення та стимуляції працездатності у тренувальному процесі. Педагогічні засоби відновлення працездатності спортсменів. Основні психологічні засоби відновлення працездатності спортсменів. Медико-біологічні засоби відновлення. Гігієнічні засоби відновлення працездатності спортсменів. Фармакологічні засоби відновлення. Фізичні засоби відновлення. Харчування в тренувальному процесі спортсменів.

17. Побудова програм тренувальних занять. Тренувальне заняття, як основна структурна одиниця тренувального процесу. Види тренувальних занять. Заняття вибіркового та комплексного спрямування. Величина навантажень на заняттях. Типи та організація занять.

18. Побудова програм мікроциклів. Мікроцикл та його особливості. Втягуючі, формуючі, ударні, підвідні, змагальні, відновлювальні. Побудова МКЦ із заняттями з різною величиною навантажень.

19. Типи та побудова програм мезоциклів. Типи мезоциклів. Базові, контрольно-підготовчі, передзмагальні, змагальні мезоцикли. Мезоцикли виведення зі стану спортивної форми. Особливості змагальних мезоциклів.

20. Структура і побудова процесу підготовки спортсменів у макроциклах. Чинники, які впливають на тривалість та структуру макроциклів. Особливості побудови макроциклів різної тривалості. Підготовчий період тренування. Підготовка в змагальному періоді. Етап безпосередньої підготовки до змагань, його особливості. Перехідний період підготовки.

ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ

1. Історія олімпійського руху. Олімпійський рух та його соціальна сутність. Концепція олімпізму.

2. Види спорту в програмах Ігор Олімпіад та зимових Олімпійських ігор. Класифікація олімпійських видів спорту.

3. Види спорту в програмах Ігор Олімпіад (перший, другий, третій період). Види спорту в програмах зимових Олімпійських ігор.

4. Олімпійські ігри Стародавньої Греції. Давньогрецька цивілізація та спорт. Легенди та міфи про Олімпійські ігри. Історичні відомості, програма та учасники Олімпійських ігор.

5. Підготовка до Олімпійських ігор у Стародавній Греції. Педагогіка Давньогрецьких Олімпійських ігор. Значення Давньогрецьких Олімпійських ігор для сучасності.

6. Відродження Олімпійських ігор. Економічні, політичні та культурні передумови відродження Олімпійських ігор. Розвиток систем фізичного виховання у різних країнах світу. Спроби відродження Олімпійських ігор.

7. Місце та роль П'єра де Кубертена та його прибічників у відродженні Олімпійських ігор. О.Д. Бутовський, його погляди ідеї та роль у відродженні Олімпійських ігор. Перший олімпійський конгрес та його рішення. Вплив формування сучасного олімпізму на розвиток фізичної культури і спорту.

8. Олімпійські ігри сучасності. Періодизація Олімпійських ігор сучасності та її характеристика. Олімпійські ігри до Першої світової війни. Олімпійські ігри між Першою та Другою світовими війнами. Олімпійські ігри після Другої світової війни. Олімпійські ігри з 1994 р. і до сьогодні.

9. Олімпійський рух в Україні. Дебют національної збірної команди України на Олімпійських іграх. Участь українських спортсменів в Олімпійських іграх з 1994 р. і до сьогодні.

10. Структура міжнародного олімпійського руху. Загальна структура міжнародної олімпійської системи. Характеристика основних елементів структури міжнародного олімпійського спорту. Континентальні, регіональні ігри. Ігри учнівської молоді та інші Ігри, як складова частина олімпійського руху.

11. Міжнародний олімпійський комітет: історія, структура, функції. Керівні органи МОК: сесія, виконком, президент. Вибори президента та членів МОК.

Характеристика діяльності президентів МОК. Олімпійські конгреси та їх вплив на розвиток олімпійського руху.

12. Міжнародні та національні спортивні організації. Історія, структура, роль міжнародних спортивних федерацій (МСФ). Національні спортивні федерації (НСФ), їх історія, структура, функції. Національні олімпійські комітети (НОК), їх історія, структура, функції.

13. Правові основи олімпійського руху. Фундаментальні принципи олімпійського руху. Історія створення Олімпійської хартії. Структура і основний зміст Олімпійської хартії. Правове регулювання олімпійського спорту в Україні.

14. Економічні програми олімпійського руху. Джерела фінансування та розподіл прибутків. Економічна діяльність МОК, МСФ, НОК. Комерційне використання Олімпійських ігор. Економічні програми організації та проведення Олімпійських ігор.

15. Організація та проведення Олімпійських ігор. Вибір міста-організатора Олімпійських ігор. Підготовка до проведення Ігор Олімпіад та зимових Олімпійських ігор. Основні церемонії Олімпійських ігор.

16. Олімпійська освіта: історія, структура, функції. Олімпізм як універсальна концепція виховання та освіти молоді. Міжнародна олімпійська академія: історія, структура, функції. Особливості олімпійського виховання в регіонах світу.

17. Олімпійська освіта в Україні. Олімпійська академія України: історія, структура, функції. Національний та Регіональні центри олімпійських досліджень та освіти в Україні. Олімпійська освіта у вищих та середніх навчальних закладах України.

18. Олімпійський спорт і політика. Використання Олімпійських ігор в ідеологічних і політичних цілях. Націоналізм та інтернаціональний характер Ігор. Релігійна проблема та проблема тероризму в сучасному спорті. Проблема расизму в сучасному спорті та шляхи її вирішення.

19. Актуальні проблеми сучасного олімпійського руху. Місце та роль спортсменів в олімпійському спорті. Олімпійський спорт та охорона навколишнього середовища. Олімпійський спорт і засоби масової інформації. Проблеми аматорства та професіоналізму в олімпійському спорті.

20. Спортивні споруди і охорона навколишнього середовища в олімпійському спорті. Вимоги, що ставляться до спортивних споруд. Особливості побудови і підготовки спортивних споруд. Спортивні споруди після закінчення Олімпійських ігор. Олімпійський спорт і охорона навколишнього середовища.

ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

1. Аматорство (любительство) і професіоналізм в спорті. Професіоналізація олімпійського спорту. Особливості професійного спорту.

2. Історія розвитку професійного спорту. Бейсбол. Американський футбол. Баскетбол. Хокей. Бокс. Професійний спорт сучасного суспільства.

3. Міжнародний спортивний рух, професійний спорт і держава. Міжнародні спортивні організації та професійний спорт. Держава і професійний спорт.

4. Професійний спорт у США. Головні чинники розвитку професійного спорту у США, мета, завдання, функції. Організація й управління

професійним спортом.

5. Соціально-економічні аспекти сучасного професійного спорту у США. Специфіка спортивного бізнесу. Економічна діяльність провідних ліг професійного спорту.

6. Правові аспекти і трудові відносини у професійному спорті США. Правове регулювання спортивного бізнесу та контрактна система США. Колективний договір. Асоціація спортсменів професійних ліг.

7. Вплив професійного спорту на американське суспільство та особистість. Система цінностей американського суспільства і професійний спорт. Тенденції розвитку американського професійного спорту.

8. Сучасний стан видів професійного спорту. Футбол. Теніс. Автомобільний спорт. Мотоспорт. Кінний спорт. Гольф. Більярдний спорт.

9. Професійний спорт в Європі. Особливості розвитку. Розвиток різних видів професійного спорту у країнах Європи (футбол, хокей, баскетбол, велоспорт. Правове регулювання.

10. Розвиток професійного спорту в Україні. Спортсмени України в закордонному професійному спорті. Проблеми адаптації спортсменів у професійному спорті. Видатні спортсмени в професійному спорті.

11. Відбір спортсменів у професійному спорті. Драфт. Відбір спортсменів у НБА, ГБЛ, НФЛ, НХЛ. Відбір спортсменів у автогонках, боксі, велоспорті, тенісі.

12. Підготовка спортсменів у професійному спорті. Підготовка в ігрових видах спорту, велоспорту і боксу.

13. Система змагань у професійному спорті. Система змагань в ігрових видах спорту та індивідуальних видах.

КІНЕЗІОЛОГІЯ ТА БІОМЕХАНІКА СПОРТУ

1. Сутність предмету і завдань кінезіології як науки в спорті.

2. Історія розвитку біомеханіки в Україні.

3. Біомеханічний аналіз. Кінематика. Способи визначення рухів тіла людини. Соматична система координат тіла людини.

4. Біометрія рухових дій людини. Теорія вимірювання, методи вимірювання, методи обробки результатів вимірювань.

5. Апаратурні комплекси та вимірювальні системи у біомеханіці.

6. Кінезіологія та класифікація опорно-рухового апарату.

7. Вимірювання геометрії маси тіла спортсменів.

8. Вимірювання біокінематичних характеристик. Особливості кіно- та відеозйомки. Побудова схеми руху, рухової дії за кінограмою (відеограмою).

9. Біостатика тіла спортсмена. Визначення загального центра тяжіння тіла за розрахунковим методом. Вимірювання кількісних показників постави.

10. Вимірювання біодинамічних характеристик. Оцінка електричних процесів у м'язах. Визначення кінематичних характеристик за тензодинамограмою опорної рекції.

11. Моделювання рухів та прогнозування найбільш ефективних способів розв'язання рухових завдань. Методичні принципи моделей (гомоморфізм,

ізоморфізм, інваріантності). Уявний та матеріальний характер моделювання.

12. Біомеханічні технології удосконалення технічної майстерності спортсменів. Біомеханічне моделювання спортивної техніки.

СПОРТИВНА МЕТРОЛОГІЯ

1. Спортивна метрологія. Предмет, класифікація контролю у фізичному вихованні і спорті. Законодавча база функціонування метрологічної діяльності в Україні.

2. Основи теорії вимірювань. Види систем вимірювань, етапи. Вимірювальні шкали. Точність вимірювань.

3. Теорія тестів та методологія тестування. Класифікація рухових тестів. Вибір тестів. Умови проведення тестування. Реєстрація результатів тестування.

4. Основи теорії оцінок. Шкала оцінок. Норми оцінок.

5. Статистичні методи обробки результатів вимірювань розвитку моторики спортсменів. Метод середніх величин. Параметричні та непараметричні методи порівняння вибірок. Взаємозв'язок результатів вимірювань.

5. Комп'ютерна обробка результатів вимірювання. Функції та напрями використання комп'ютера. Програмне забезпечення.

6. Метрологічний контроль розвитку координаційних здібностей спортсменів.

7. Метрологічний контроль розвитку силових і швидкісних здібностей спортсменів.

8. Метрологічний контроль розвитку до витривалості спортсменів.

9. Метрологічний контроль розвитку здібності до гнучкості в суглобах спортсменів.

10. Метрологічний контроль розвитку психомоторних здібностей спортсменів.

11. Метрологічне забезпечення спортивного відбору. Індивідуальний генетичний прогноз спортивної обдарованості.

12. Розробка модельних характеристик спортсменів високого класу у процесі спортивного відбору.

13. Метрологічні основи змагальної діяльності спортсменів. Контроль змагальної діяльності в циклічних та ациклічних видах спорту.

14. Контроль змагальної діяльності спортсменів у спортивних іграх, єдиноборствах, складно координаційних видах спорту.

15. Метрологічні основи контролю технічної підготовленості спортсменів. Критерії та методи контролю. Контроль за обсягом, різнобічністю та ефективністю оволодіння спортивною технікою.

16. Метрологічні основи контролю за тактичною підготовленістю спортсменів. Критерії оцінки тактичної майстерності. Тактичне мислення.

17. Метрологічні основи контролю за тренувальними навантаженнями. Контроль за спеціалізованістю вправ і направленістю фізичного навантаження.

18. Метрологічні основи контролю за змагальними навантаженнями. Показники змагальних навантажень.

19. Інструментальні методи контролю розвитку рухових здібностей спортсменів. Електротензодинамографія. Акселерометрія. Електроподографія. Гоніометрія.

20. Інструментальні методи контролю розвитку функціональних можливостей спортсменів. Стабілографія. Електроміографія. Електрокардіографія. Пнеммометрія. Ергометрія.

3. Структура екзаменаційних завдань

Екзаменаційне завдання складається з 50 тестових завдань за тематикою наведених у п. II. Кожне питання має 3–4 варіанта відповіді, серед яких лише одна правильна.

4. Критерії оцінювання

Комісія оцінює письмові відповіді вступника на тестові завдання за 100–200 бальною шкалою. Вступники, які набрали менше 100 балів, отримують оцінку «незадовільно» і до подальшої участі у конкурсному відборі не допускаються. Вступники, які набрали 100 і більше балів, допускаються до участі у конкурсному відборі.

Для отримання позитивної оцінки із вступного випробування вступнику потрібно пройти мінімально-допустимий тестовий поріг на рівні 0,30 або 30% від загальної кількості тестових балів.

За кожну правильну відповідь на завдання нараховуються тестові бали, за невірну відповідь нараховується 0 балів. Одержані тестові бали за вступне випробування переводяться в 100–200 бальну шкалу (з округленням до цілого, за правилами математичного округлення) за наступним алгоритмом:

$$O = O_{\min} + k \cdot (N - r \cdot T), \text{ де}$$

- O – оцінка із вступного випробування за шкалою 100–200 балів;
- $O_{\min}$ – мінімальна оцінка із вступного випробування за шкалою 100–200 балів, при якій вступник допускається до участі у конкурсному відборі;
- k – коефіцієнт переведення тестових балів в шкалу 100–200 балів, при цьому:

$$k = 100 / T \cdot (1 - r)$$

- r – мінімально-допустимий тестовий поріг з точністю до 0,01, який встановлюється в межах від 0 до 1, але не менше 0,10;
- T – загальна кількість тестових балів, яку вступник може отримати під час вступного випробування;
- N – кількість тестових балів, яку вступник отримав під час вступного випробування.

За умови якщо кількість тестових балів, яку вступник отримав під час вступного випробування (N) становить «0», то вступник отримує оцінку «незадовільно» і до подальшої участі у конкурсному відборі не допускається.

Нарахування тестових балів.

За кожен правильну відповідь на тестове запитання нараховується 2 тестовий бали. Невірні відповіді – 0 балів.

Загальна кількість тестових балів (Т), яку вступник може отримати під час вступного випробування – 100 тестових балів.

Кількість тестових балів за вступне випробування (N) розраховується як сума тестових балів за виключенням тестових балів знятих за виправлення в аркуші відповідей (якщо передбачено програмою).

Політика щодо виправлень.

За кожних 5 виправлень знімається 1 тестовий бал від загальної кількості тестових балів (Т), яку вступник може отримати на вступному випробуванні.

5. Список рекомендованої літератури

Теорія і методи фізичного виховання

1. Теорія і методика фізичного виховання / За ред. Т.Ю. Круцевич. – К. : Олімпійська література, 2018. – Т. 1. – 384 с; – Т. 2. – 448 с.
2. Арефьев В. Г. Основи теорії та методики фізичного виховання: підручник. – Кам'янець-Подільський : ГП Буйницького О. А., 2016. – 368 с.
3. Черненко, С. О. Теорія й методика фізичного виховання : навчальний посібник : у 2 частинах. – Краматорськ : ДДМА, 2021. – Частина 1. – 215 с.
4. Качан О. А. Упровадження інноваційних технологій у фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність закладів освіти: навчально-методичний посібник. – Слов'янськ : Витоки, 2017. – 138 с.
5. Тулайдан В.Г., Тулайдан Ю.Т. Практикум з теорії і методики фізичного виховання. – Львів, «Фест-Прінт». 2017. – 179 с.

Основи теорії і методики спортивної підготовки

1. Платонов В. М. Система олімпійської підготовки: основи менеджменту / за загальною редакцією В.М. Платонова. – К.: 2018. – 624 с.
2. Платонов В. М.. Сучасна система спортивного тренування : підручник. – Київ: Перша друкарня, 2021. – 672 с.
3. Кутек Т. Б., Вовченко І. І. Основи теорії і методики спортивної підготовки: навчальний посібник. – Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2022 – 108 с.
4. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки у запитаннях і відповідях. Навчально-методичний посібник. – Вінниця: Планер, 2016 – 159 с.

Олімпійський спорт

1. Платонов В. М. Система олімпійської підготовки: основи менеджменту / за загальною редакцією В.М. Платонова. – К.: 2018. – 624 с.
2. Булатова М. М. Олімпійський рух: історія і сучасність: у 2 кн. / Булатова М. М., Бубка С. Н., Платонов В. М. – Київ, 2021. – Кн. 1. – 640 с.
3. Булатова М. М. Олімпійський рух: історія і сучасність: у 2 кн. / Булатова М. М., Бубка С. Н., Платонов В. М. – Київ, 2021. – Кн. 2. – 672 с.
4. Таран Л. М., Мішин М. В. Олімпійський спорт, професійний спорт, загальна теорія підготовки спортсменів: у запитаннях та відповідях. Довідник. – Харків: ХДАФК, 2021. – 306 с.

5. Олімпійський рух в Україні: історія і сучасність. / С. Н. Бубка, М. М. Булатова, В. М. Єрмолова, О. М. Вацеба та ін.; за заг. ред. С. Н. Бубки, М. М. Булатової. – Київ, 2021. – 304 с.

Професійний спорт

1. Гринь О. Р. Психологічне забезпечення та супровід підготовки кваліфікованих спортсменів. – К. : НУФВСУ, вид-во «Олімп. л-ра», 2015. – 276 с.
2. Маркетинг у спорті: теорія та методика : монографія / Є. В. Імас, Ю. П. Мічуда, О. В. Ярмолук. – К. : Олімп. л-ра, 2016. – 272 с.
3. Таран Л. М., Мішин М. В. Олімпійський спорт, професійний спорт, загальна теорія підготовки спортсменів: у запитаннях та відповідях. Довідник. – Харків : ХДАФК, 2021. – 306 с.

Кінезіологія та біомеханіка спорту

1. Біомеханіка просторової організації тіла людини: сучасні методи та засоби діагностики і відновлення порушень : Кашуба В. О.; Попадюха Ю. А. – К. : Наук. світ, 2018. – 301 с.
2. Архипов О. А. Біомеханічний аналіз : навчальний посібник. – К. : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – 224 с.
3. Драчук С. П., Богуславська В. Ю, Сокольвак О. Г. Біомеханіка людини. Тлумачний словник-довідник. – Вінниця: ТОВ «Твори», 2019. – 400 с.

Спортивна метрологія

1. Антомонов М. Ю., Коробейников Г. В., Хмельницька І. В., Харковлюк-Балакіна Н. В. Математичні методи оброблення та моделювання результатів експериментальних досліджень. Навчальний посібник. – Київ : Олімпійська література, 2021. – 261 с.
2. Костюкевич В. М., Шинкарук О. А., Воронова В. І., Борисова О. В. Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти зі спеціальності «Фізична культура і спорт». Навчальний посібник. – К. : Олімпійська література, 2019. – 528 с.
3. Костюкевич В. М. Метрологічний контроль у фізичному вихованні та спорті : навч. посіб. / В. М. Костюкевич, Л. М. Шевчик, О. Г. Сокольвак. – 2-ге вид. перероб. та доп. – К. : КНТ, 2017. – 256 с.
4. Тараненко І. В. Основи спортивної метрології : навч. посіб. / І. В. Тараненко, Ю. В. Зайцева. – Полтава : ПП «Астрая», 2018. – 165 с.

Схвалено на засіданні приймальної комісії.

Протокол 11 від 08 квітня 2024 р.

Відповідальний
приймальної комісії

секретар

(підпис)

Рой І. О.
(прізвище, ініціали)

Голова предметної
комісії

(підпис)

Сергієнко В. М.
(прізвище, ініціали)

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

_____ 20__ р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ

вступного іспиту під час вступу на навчання
для здобуття ступеня «доктор філософії» зі спеціальності
017 «Фізична культура і спорт»

Варіант № _____

1. Визначте з наведених понять «фізичне виховання» є найбільш точним:

- а) це процес, специфічним змістом якого є навчання рухам (руховим діям) і виховання (управління розвитком) фізичних якостей людини;
- в) це засвоєння людиною в процесі спеціального навчання системи раціональних способів керування своїми рухами, необхідного в житті фонду рухових умінь, навичок і пов'язаних із ними знаннями;
- с) спеціалізований педагогічний процес, система соціально-педагогічних заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я, загартування організму, гармонійний розвиток форм, функцій і фізичних можливостей людини, формування життєво-важливих рухових навичок і вмінь.

2. Засоби технічної підготовки спортсменів:

- а) загально-підготовчі вправи;
- в) спеціально-підготовчі вправи;
- с) змагальні вправи;
- д) загально-підготовчі вправи, спеціально-підготовчі вправи, змагальні вправи.

3. Найпрестижніші змагання велосипедистів-професіоналів Європи:

- а) «Джиро Італія»;
- в) «Вуельто Іспанія»;
- с) «Тур де Франс»;
- д) «Чемпіонат світу».

.....

50. Система організаційно-методичних заходів, що дозволяє визначити спрямованість спеціалізації юного спортсмена в обраному виді спорту:

- а) спортивний відбір;
- в) спортивна орієнтація;
- с) педагогічне тестування;
- д) діагностика обдарованості.

Голова предметної
комісії

 _____
 (підпис)
Сергієнко В. М.
_____

(прізвище, ініціали)

УВАГА!!! Завдання мають кілька варіантів відповідей, серед яких може бути лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант та позначте його, як показано на зразку.
Кількість виправлень впливає на загальну оцінку роботи!

a	b	c	d
☐	☐	☒	☐

Кількість правильних відповідей – _____ ; Кількість балів за них – _____ ;

Кількість виправлень – _____ ; Знято балів за виправлення – _____ ;

**Всього балів
з урахуванням знятих**

_____ (числом та прописом)

Голова комісії

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)